papp tibor

25 x 25

bűvös négyzetek

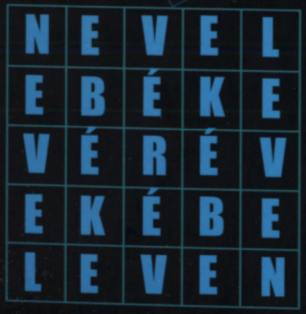

MAGYAR MŰHELY KIADÓ

Papp Tibor: 25x25 – Bűvös négyzetek

Magyar Műhely Kiadó

Papp Tibor: 25x25. Bűvös négyzetek

Papp Tibor

25x25
Bűvös négyzetek

MAGYAR MŰHELY KIADÓ

© Papp Tibor, 2007
© Magyar Műhely Kiadó, 2007

A fedőlap terve és a könyv tipográfiai megformálása a szerző munkája.

Mottó

T A K A R
A D O M A
K O N O K
A M O D A
R A K A T

Arany János

N° 01

Feslett csokorként úszik a vízben
elkésett tavaszunk minden virága,
de ő, aki éveken át minket **etete,**
aki a sötétségből erőt merítve
elérte, hogy **élete letét**ben is élet legyen
és hogy az eskű**tétel,** az **Etelé,** hitelesnek tűnjék,
álljon meg, mert akik tisztelettel fogadják szemükbe
a csillagszóró lelkületű költői kockát,

É	L	E	T	E
L	E	T	É	T
E	T	E	T	E
T	É	T	E	L
E	T	E	L	É

üldöző és üldözött az evilági merevség kései között,
a fűre terített damaszt abrosz bűvöletében,
most tetemre hívják Hévíz szellemét.

Nº 02

R	Á	Z	Ó	S
Á	R	A	D	Ó
Z	A	J	A	Z
Ó	D	A	R	Á
S	Ó	Z	Á	R

Rázós, áradó zaj. Az. Óda rá! Sózár.
Fehér gyertyák az Aragó bulevard gesztenyefáin.
Amikor hajnalban darázó harmat hull, az élő
örömében szitakötő szárnyú leveleket hajt.
Vihar keményíti ázó radarlelkünket
mozdulatlanná, szoborrá a fák alatt,
ahol most költők ülnek a parkban.
Segít-e rajtunk az áradás? Az olcsó sár?
A nagynéném borsodója? A jódos só?
Nem segít, mert nincs tiszta oxigén,
csak ólom van, meg kén, meg kacs.
Itt laknak velem, meg a szomszéd hordójában.
Áradó óda. Rá zaj! Az! Rázós a sózár.

Nº 03

K	Á	D	I	G
Á	R	A	M	I
D	A	G	A	D
I	M	A	R	Á
G	I	D	Á	K

I.

Vidd a tüzet a **kádig!**
A költészet olyan **ár, ami**
ha élteted, addig **dagad,**
ameddig a gát ér, **ima rá,**
a gátra, hogy legelhessenek a **gidák.**

II.

Menj el a **kádig** reggel,
valami v**ár, ami** örömteli.
Csak a félsz **dagad** lelked alatt,
mint egy sakkpart**i, ma rá**jössz, hogy élsz.
Malacok és **gidák** a bizalmasaid.

III.

Kádig cipeld az olajbogyót, az
ár, ami ott vár, asszonyok pelyhe.
Dagad a képzelet heregolyója, nincs
ima rá, nincs ír a virágkehelyben.
Gidák, verslábak tánca vezessen.

N° 04

P	É	K	E	D
É	L	Ő	R	E
K	Ő	N	Ő	K
E	R	Ő	L	É
D	E	K	É	P

Csak veled, csak néked, csak rajtad, csak érted
folyik az **erőlé**.
Visszaszívom kéményembe a füstöt.
A te **Péked élőre** fordítja a halottakat.
Kő nők lába között az **erőlé** igenis meleg.
Nem szobor, **de kép**, legalább kép;
csillog, mint a gyémánt,
Legendák tetőlécei fölött,
ameddig elér a láb
a tengelyre tűzött ég alatt. Forog a világ,
belül sürgős erőszak nélkül.
A mozgás minden időben életed pékje.
A világból hang lesz, mire elhagysz.
Péked élőre fordítja az elgázosítottakat.
Élőre a Szibériába deportáltakat.
Maradj még!
Érted folyik a **kő nők** könnye.

N° 05

L	Ó	N	É	V
Ó	L	E	L	É
N	E	SZ	E	N
É	L	E	L	Ó
V	É	N	Ó	L

Ráró, a **ló név**
ól elé kiszögezve, mint a jó hír, Aranka.
Babonás és szeplőtelen
hangok között meddig ficánkolsz?
Jókedvemmel vágyva cicázol,
diólevéllel kibélelt sátor.

Abrakos **neszen él e ló**
a **vén ól** árnyékában,
ahol a jászolban költészet születik.

Bátor és Kesely bóbiskol a szalmán.
Jöjj elő szépséges Aranka!
A kegyelem a költészet madara;
a **vén ól** sötétje nem neked való,
szikrázol, mint a borostyán fülbevaló.
Hol **él e ló?**

N° 06

É	L	E	Z	Ő
L	E	R	Á	Z
E	R	Ő	R	E
Z	Á	R	E	L
Ő	Z	E	L	É

A költészet árnyékában pojáca a bicskát **élező**,
az, aki a csillagok fájáról mindenkit **leráz.**
Nem számíthat Istenünk csak a nyers **erőre,**
amikor szavával szeretőnktől **zár el,**
aki elé hajnalonta letérdelünk, mint az **őz elé.**

Őz elé hintem a szétforgácsolt verset. Életet
zár el az igazság hidege, amikor testünkre ráhül.
Erőre nevel a főkötős paraszthá̋z: ad a látomásból és
leráz minden nemzetiszín gatyamadzagot magáról az
éleződő buzogányos szellemi viharban.

Nº 07

R	A	D	A	R
A	P	Á	C	A
D	Á	M	Á	D
A	C	Á	P	A
R	A	D	A	R

A **radar,** mint **a cápa,** megcélozza cukros húsodat.
A **radar,** mint keményített főkötőben fehér **apáca,**
megszállja felajzott zsigereidet.
Dámád, mint egy cigarettává sodort
falevél zizeg a hónod alatt.
A költő lelke fénnyel telhetetlen.
Elkésett madár a nyárhoz siető idő.
Lehullanak az ajkak kötelékei.
Sötét golyóként bolyong a nap az égen,
amikor **a cápa** szájában egy szál virág
mutatja az életet. **A cápa** fogai között
egy szál vadvirág. De nem tudod elmondani.
A homályt hallgatás követi (mert nincs nyelv).
Vérvonal és ostoba lárma.
Sáfrányt ültetnek melléd, nehogy szótalan maradj.
Jóságos ugyan **a cápa,** de a fonákja harapós **apáca**.
Radar pásztázza az égiek lelke-mezejét
és meglátja azt is, aki előttem földet ér:
dámádat, dumádat, mindenkit, mindent.
Legyen bár az országalmán barna pötty,
mint a kertészné cicije,
te ne menj el hazát építeni kezeslábas nélkül!
Ne menj el gerjedelemmel!

N° 08

T	A	K	A	R
A	D	A	D	A
K	A	P	U	K
A	D	U	D	A
R	A	K	A	T

Csak a költészet sátra véd bennünket
szavakká vagdosható rémületünktől.
A ki**rakat**ban, ha szeretteink közül valaki fölismer,
rettegve újrakezdhetjük **a dada** altató dalát.
Gyúlékony öröm rövidke otthonunk,
ahová rézkilincses ajtók nyílnak.
Boros flaskánk **kupak**ja alatt, ha nincsen élet,
a krómozott röpítőszerkezet akkor is beindul,
a duda hangját visszhangozza vissza.
Kikötőnkben egy rakéta **takar**ja szégyenünket;
rövid hurkot von körénk az álom.

Észak-keletre fekete aszfalt.
Lelohad a falu haragja,
vékonyka szálból gömbölyödő füst-fa,
sétáló ágak erdeje,
árnyas füst-növény
cérnagyökéren.

Nº 09

J	A	V	A	M
A	P	A	P	Á
V	A	S	Á	R
A	P	Á	P	A
M	Á	R	A	D

Nekem nincs **javam**. Nincs javasasszonyom.
A költészet aranypénze minden vagyonom.
Pá! Pá! **Apa, pá**! Menekültömben **vasár**- és ünnepnap
kihullanak zsebemből a csillagok.
Eljön hozzám a bőjt, miként a **vas ár** magasa,
csak a költők olcsóbbak, mert olcsóbban kínálják
versekkel megtámasztott önmagukat.
Rogyadozik apáca lelkünk, a líratördelék.
Aki **már ad** valamit magára, adjon rám ruhát.
És adjon enni! Korpám, **darám** fogyóban.
Fél tőlem **a Pápa**. Főleg mióta **rá sav** fröcsögött.
Á papa, jeges homlokodon a nagy postabélyeg
tegnap zsír volt, talán olaj, **ma vaj** és
szél fújta betűsorok. Lelkizést romboló úthengerek.
Az ébredő ezüst legyen velünk,
ne **a pap ár**nya, nyomorúsága,
és szemünk előtt legyenek borkorcsolyák.

N° 10

K	E	L	E	T
E	B	É	K	E
L	É	C	É	L
E	K	É	B	E
T	E	L	E	K

Harapások üres gödre,
emlékezés a tüskésdrót mögött.
Kvarcfényű gombok,
szüzességrügyek.
Balkézre nyugat, jobbkézre **kelet.**
Osztódik bennünk **e béke,**
osztódik a savanykás élvezet.
A költő napraforgója elégedetlen,
olajosmag szavak pattognak ajkai között.
Cérnára fűzi őket, miközben
derekunkat nyomja olajpogácsa, kalapács, **léc él.**
Vágyunk legelőjén szerelmes vetélkedések,
párzás szagú légkör és háborús szegénység.
Ló helyett asszonyokat fogunk **ekébe.**
Lázasan is hidegek vagyunk, mint
vasúti sínek rácsa alatt a letaposott **telek,**
és összeroppanunk, akárha
csigolyák az idő gerincén.

Nº 11

R	A	K	Ó	S
A	Z	A	H	Ó
K	A	J	A	K
Ó	H	A	Z	A
S	Ó	K	A	R

Nagyon **rakós az a hó.** Kirakós. Mint a fecskék
hurokja az alkonyat szürke taván.
Fürdik benne az élvezet. Siklik rajta a **kajak,**
s ébred a napsugarak keresztrovása.
Reggelizünk egy képzelt virradatban.
A tökéletes eredet első villanása vajon milyen volt?
Milyen volt az **óhaza**? S milyen most
a kőkemény só? a kar? Az vigasztal,
hogy a leányok nagyon óvatosak.
Csak ajkaikat nedvesítik kaporral.
Hajamat az idő elfésülte.
A tettek megvetik bizalmasukat.
A hold sarlója elvágja a nyakad.
Mire az égben eltűnsz, én már hol vagyok?
Rakós az a hó, az **óhaza** egy rakás hóvirág.
A **kajak**ban Lóthnéből egy **sókar**.
Tilthatják már nyelvemnek a sót, a mézet,
rajzanak köröttem a legyek.
Jó fűrész a szél, sárga árkot váj belénk,
mint a pirkadat. Rég lebontották a berlini falat.
Torkunkon akadt az utolsó falat,
a feketepálinkás éjszakák.

N° 12

SZ	A	K	A	SZ
A	V	Á	GY	A
K	Á	B	Á	K
A	GY	Á	V	A
SZ	A	K	A	SZ

Mint csurgás ágai a lejtőn,
zilált szálakban omlik homlokán a haja.
Egy egész **szakasz** virít mögötte,
mint a kihímezett gőz.
Vakon megy a végtelen felé
a hangsúlyok tejútján.
A meztelenség meddig foszforeszkál?
Meddig a bosszú ólomgolyója?
Meddig a **kábák** szomorúsága?
Mire cserélhető **a vágya**?
Mindent elönt **a gyáva** gyülekezet.
Lehullanak a barátság kötelékei.

Nº 13

L	E	R	Á	Z
E	T	A	R	Á
R	A	D	A	R
Á	R	A	T	E
Z	Á	R	E	L

Aki nedves falevélként érinti arcodat,
aki hangod színét fényesíti agyaggal,
aki rabként rabol rokonszenvet a tekintetedből,
árnyékod játékát is megőrzi az.

Mitől **zár el**? Az életemtől,
aminek az **ára te** leszel.
Bármilyen furfangos a **radar**,
Eta rá ne nézz!
A nagy ő mindenkit **leráz:**
csontfalat, ellenfelet,
éretlen legendákat,
kidobja a szárított kenyeret
és szemem sötét vizéből a fénymalacokat.

Nº 14

S	A	R	A	S
A	L	Á	B	A
R	Á	S	Á	V
A	B	Á	L	A
S	A	V	A	T

Sehol egy ünnepélyes árnyalat.
A gót-betűs templom töltése mögött csak
Repedés a vagon ajtaján, csak
A nedves szem két ajak között,
S a ropogó hagymahéj
Asszonyok serpenyője,
Lányok behunyt szeme,
Áradó vízben a szűzesség jelképeként.
Bukfencező székek borzalma ez,
Az elvirágzó asztallapoké.
Rögtön ellebeg a mennyezet is.
Áfonyaszagú versek kellenek,
Sima talp,
Árokban nőtt hasonlatok,
Vonalazott sárga pergamen,
Ahol az utca – mint vízmosás – a fák alatt zuhan
Borkő boltozat alá.
Ártatlan száraz hordóba gyűl a fény,
Lehull a függyöny,
A tornác végéről ellebeg a vándorcédrus árnyéka,
Simulékony sípok nevetnek.
Arany szél forgatja a lombok kerekét.
Vonalkák botladoznak rendetlenül,
Amikor fölvirágoznak minket, mint villanydrótot a fecskék
Tavasszal, mint mélyvizi vezetéket a tengericsillagok.

N° 15

D	E	L	E	D
E	G	E	L	E
L	E	G	E	L
E	L	E	G	E
D	E	L	E	J

Ahová férfi még nem merészkedett,
de kúszott a vízicsikó cipőfűzője:
szőrös női lábszár – két stafétabot.
Puha gombok a szürke öltöny ráncain,
mennyi béke,
mennyi kéve,
mennyi haj,
harisnyavége, comb,
kabát, láb.
A szemgömb szélén hálószoba színű erek,
faágacskák üvegtokban
és gyöngyház pillanatok.
Deled ege lesújt rád kibirhatatlanul,
mint akinek nincsen vaja.
Legelsz valamit a kenyérből,
eleged van az egészből,
befogod lovaidat az ekébe.
Delej érkezik az égből.
Álmodozol a keresztbe rakott kévék
nyárvégi hadseregéről.

N° 16

K	E	L	E	K
E	M	E	L	E
L	E	SZ	E	L
E	L	E	M	E
K	E	L	E	T

Hosszú mezei
békémből fel**kelek** torkomba hull a hó.
Ó áttetsző ember a számüzetésben,
gyász **emel-e** minket tűzünk fölé,
vagy magunktól lobogunk edényeink között?

Ha lehülsz csillagbogár **leszel** hárslevélen,
selyemzacskó szemeddel szűröd majd a hajnalokat.
Bolygó viaszburokban virágágy az arcod,
eső szűrődik halkan a folyóba,
lelked **eleme** kiürül csepergőn,
és kifordul a toronyablak,
összecsuklik legyezője,
mintha madártemetőbe
hullana szép törött tolla.

A becsukott partot nehéz elérni,
a vízből emelkedőt de a ház a régi.
Keletre tart a szigorú lovas.

Nº 17

R	Á	S	Á	R
Á	R	A	R	Á
S	A	V	A	T
Á	R	A	R	Á
V	Á	S	Á	R

Érhuzalok hálója, pókhálója, lója,
emlékezetünknek összes havas sója
csendes selyem-mozdulattá zsugorodik.
Amikor balzsamillat vibrál a levegőben,
akkor,
akkor
egy emberbe beköltözik a nap,
aki félszegen igénytelen,
akire sár kenődik, mint a katakombák falára.
Rá sár kenődik,
savas sár kenődik.
Amint a kenyér **ára rá**ül a szegényre,
akinek hasából zöld fény szivárog,
savat izzadva
felhők szorítják egymáshoz a dombokat.
Süllyed az esti nap,
a kenyér **ára rá**könyököl
a szemhatárra az éghatárra,
mindenkire **rátár**ja az ajtót,
itt bujócskázik házaink között.
Elönt bennünket a **vásár**i éhség.
Mi lenne ha újrakezdenénk?

N° 18

L	E	S	E	L
E	G	E	R	E
S	E	R	E	S
E	R	E	G	E
L	E	S	E	L

Lesel a lyukba, hangsúlyok tejútja vezérli a szemed,
de kinek az **egere** legyen az áldozat.
Győztesen legyen átkozott,
ezerszer legyen áldozat,
mint egy nő melle alatt az alvó szavak,
hiába a test belső tisztasága,
fájdalomvirága.

A költészet táplálékul hullik a világra,
akkor is, ha nincsen otthonod.
Ameddig háború a szó, addig a költemény
északi fény, örömtekervény.
A költőnek nincs mit szégyelnie a világ előtt,
a lelke azért van, hogy a kezét vezesse,
hogy szárnyaljon, bármilyen nehéz a teste,
hogy számolni tanítson másokat, ugyanis
párzás idején egynek tűnik a kettő.

Seres e rege, dréheres, de nem érdemes
átrendezni mindent, ami előtte történt.
Hiába **lesel**,
hiába,
hiába.

N° 19

K	É	S	E	M
É	R	E	Z	E
S	E	B	E	S
E	Z	E	R	É
M	E	S	É	K

majom tornázik minden harangban
a háromfejű páva népdalt kornyikál
ömlik a drága nyersolaj
a guggoló vitéz rostélya mögül
lombokról beszél a félelem
ne kérdezd **késem érez-e** bűnt
a bűntudat jön-megy olyan **sebes**en
mint a fehérkabátos űrkomp

címere lettem égő asszonyoknak
tízé százé **ezeré**
a víz felett a víz alatt
szükség van szigetekre
a testnek testre
a testnek szőrös kikötőre
ahol **mesék** levegője
ahol lépcsők kelepcéje
hőlégcsapok kalapácsa
puha lábszár puha bőre
elfetreng a fogyó hóban
férfihangok a mosdóban

N° 20

N	E	V	E	L
E	R	É	B	E
V	É	R	É	V
E	B	É	R	E
L	E	V	E	N

Madarakkal takarózom,
elrepülnek, becsukódom.
Daluk, bajuk engem **nevel**,
verseimet ők viszik el
az alvilág ütő**erébe**.

Bakév, rákév, **vérév,** végül
a disznóé következik,
a legeslegeslegdisznóbbé.

Hiába vigyáz a kondás az **ebére,**
a bére kevés lesz ebédre.

Ereszkedik az éhség, mint a köd.
Búsulna bár erjesztett szőlő**leven**,
de semmit ér krokodilkönnye,
a költő se tudja súlyát leméri.

Nº 21

A	S	A	T	U
S	I	K	E	T
A	K	Á	K	A
T	E	K	I	S
U	T	A	S	A

A repülőgépen aranyló kap**U**
Sáros gyümölcs és bukot**T**
Angyalok ameddig fúj a szél **A**
Tiszta szél a mindig bánato**S**
Utánunk jön majd Isten haragj**A**

Sáros lányokon vászonkabá**T**
Ifjú mellükön apró csengetyűk**E**
Kicsi életük végén ház és düledé**K**
Enyészetet sorsol rájuk a lutr**I**
Teknősök lesznek vagy birkahú**S**

A vers szőlője pirosló kadark**A**
Kikúszik az ablakon barok**K**
Ácsozat tényleg nem illik hozz**Á**
Kegyetlen szépségű farkastoro**K**
Apácakonty és fiúvirág lángj**A**

Tapasztalatból anyánké a sírá**S**
Első megalázott a háztartásbe**I**
Kirakatablak igenis kirakatabla**K**
Igeszármazék csak de hollófeket**E**
Sunyi szárnya mint leukoplasz**T**

Utánunk jött az Istenke haragja **A**
Tiszta szél a mindig is bánato**S**
Angyalok szájából édes szavak **A**
Sárgaházról s mint szürke ezüs**T**
Alszik bennünk egy halászfal**U**

Nº 22

E	L	L	Á	T
L	E	Á	S	Á
L	Á	T	Á	L
Á	S	Á	E	L
T	Á	L	L	E

Zajtalanul fénylik a nap, ameddig a szem **ellát**,
ameddig ellát annak a szeme,
aki **leásá** lelkedbe a kútat,
le a fekete virágig;
mert amit tegnap **látál**, azt az öregség **ásá el** lelkedbe.
Ebéd után hiába teremtettél rendet az asztalon,
hamutartó fel, villa le, **tál le,**
a levegőt hiába fényesítetted pirkadatira,
az elmúlás halai körötted bugyborékolnak,
s az is, aki elássa majd az utolsó madarat.
Keverőgép ugat az ablakod alatt,
miközben nagyokat hallgat emlékeidben
a Kraszna Ecsednél izzadó lápja,
Vállajig terpedő holdas lapálya.
Azonban alkonyatkor fölgyúlnak benned
apró fehérke illatos gondolatok.
mint a gyöngyvirág parányi villanykörtéi.

Nº 23

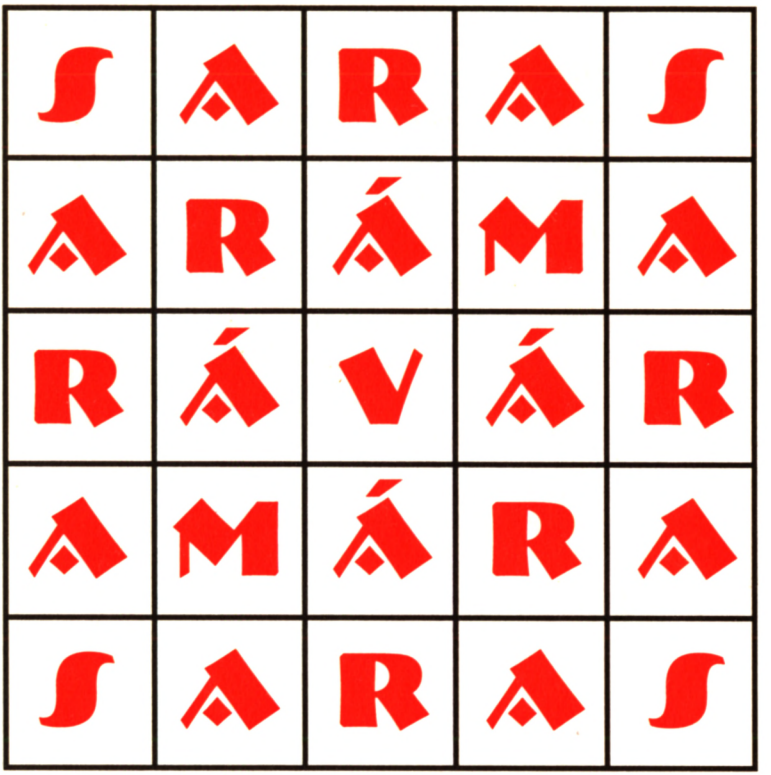

Ömlik fények fénye,
Tankon szögesdróton fényszórók csillogása.
Véd minket a jóság levélkoronája.
Elvezet az élvezet picike lámpása
Narancsligetek csengetyűihez,
Hogy többé ne legyen **saras**
A kerékpár rózsaoldala,
Többé ne legyen és ne legyen és
Otthonunk szabadságra nyitott ablaka
Korán tépett olajággal szóljon verseket,
Többet mint eddig és adjon bárány vállú gyermeket.
Ólmos földünk körül kering az ablaküveg, **a ráma,**
Bűvészkezekkel játszik velünk az ősz,
Enyvet kever a hazugságos szájba.
Rá vár a rabok karaván**ja** népdalt énekel,
Ha mára csak egy pohárka fény marad,
Udvari sötétség ha harapások gödrében itt ragad,
SZigorú szavaink ha nyelőcsőre töltve, ha
Otthonunkat megtapossa lánctalpas alkonyat, akkor
Nehéz lesz angyalokkal járni.
Hó és **saras** remény nátrium meg oxigén
Áskálódik emlékeink kertje közepén.
Ránkfagy a világ minden(ny)áron.
Október huszonhárom,
Megtört, megtört az álom.

N° 24

SZ	É	K	E	D
É	S	E	SZ	E
K	E	Z	E	K
E	SZ	E	S	É
D	E	K	É	SZ

Deled mágneses erőterében,
üres asztalon paprikatartó,
és előtte elárvult **széked.**
Nedves falevél hasal az arcodon.
A meztelenség mindig asszonyi,
akinek lelke **és esze** együtt virágzik puszta bőrén,
amit végigsimogattak ráspolyos nyelvek,
és fókasíkos fiú**kezek** legeltek rajta.
A gondolat mindegy kié,
butáé vagy **eszesé;**
az épülő mellékutcának se vége se hossza,
de kész, olyan, mint a paradicsommártás.
A sírás átrendez mindent, ami előtte történt,
visszavilágosodik, s a fényben,
mintha a világ is meztelenkedne,
csak a mondatok öltöznek ünneplőbe,
karneváli álarcot hordanak.
A költészet is báli ruhában várja a taktusokat.

Nº 25

D	Á	K	Ó	M
Á	R	A	D	Ó
K	A	J	A	K
Ó	D	A	R	Á
M	Ó	K	Á	D

Ajtóm fölött csillag, csillagos páravitorlák,
röpülök, mint hangya a léghuzatban,
akit a halál kútjából ember vissza nem emelhet.
Emlékeim barázdáját szárítja fürge szél,
a vízből emelkedő
dákóm, miként három akác között
a parázsló szomorúság, fonnyadó
híd a háztető.
Mert értetlen szirtek vagyunk, de nagyon törékeny
cserebogarak egy diólevélen.
Lány alszik a hintaszékben.
Asszonyok **áradó** sóhajából kifacsarjuk a szelet;
kajakunkban a reggel legeleje horkan,
aranyhal farka a nyelvünk
csobogó hangok között,
a kábulat friss vizében.

Aki meghal, combjai közé kapja a föld,
nincs ének, nincs **óda rá.**

Amikor esőt kíván a szád,
puha tulipán tekint az éhezőre,
amikor meglepnek hosszúröptű sirálytekintetek,
lobogsz, lebegsz.
Mókád önvédelem,
történelem,
jelenidő a négyzeten.

TARTALOM

n° 01

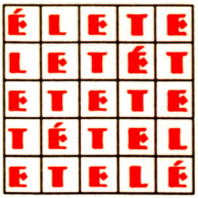

.....7
Feslett csokorként úszik a vízben 7

n° 02

.....8
Rázós, áradó zaj. Az. Óda rá! Sózár 9

n° 03

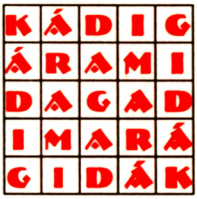

.....10
Vidd a tüzet a kádig 11

n° 04

.....12
Csak veled, csak néked, csak rajtad, csak érted 13

n° 05

.....14
Ráró a lónév 15

n° 06
É L E Z Ő
L E R Á Z
E R Ő R E
Z Á R E L
Ő Z E L É
. 16
A költészet árnyékában pojáca a bicskát élező 17

n° 07
R A D A R
A P Á C A
D Á M Á D
A C Á P A
R A D A R
. 18
A radar, mint a cápa, megcélozza cukros húsodat 19

n° 08
T A K A R
A D A D A
K A P U K
A D U D A
R A K A T
. 20
Csak a költészet sátra véd bennünket 21

n° 09 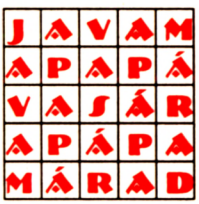
J A V A M
A P A P Á
V A S Á R
A P Á P A
M Á R A D
. 22
Nekem nincs javam. Nincs javasasszonyom 23

n° 10
K E L E T
E B É K E
L É C É L
E K É B E
T E L E K
. 24
Harapások üres gödre 25

n° 11

. 26
Nagyon rakós az a hó. Kirakós. Mint a fecskék 27

n° 12

. 28
Mint csurgás ágai a lejtőn 29

n° 13

. 30
Aki nedves falevélként érinti arcodat 31

n° 14

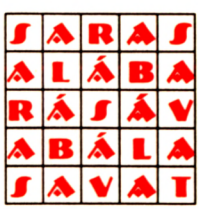

. 32
Sehol egy ünnepélyes árnyalat 33

n° 15

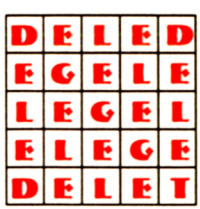

. 34
Ahová férfi még nem merészkedett 35

n° 16

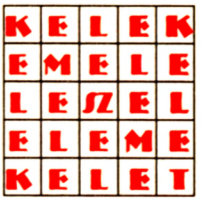

. 36
Hosszú mezei 37

n° 17

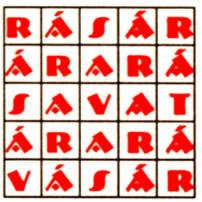

. 38
Érhuzalok hálója, pókhálója, lója 39

n° 18

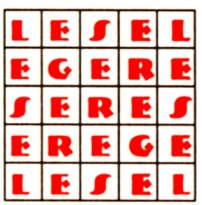

. 40
Lesel a lyukba, hangsúlyok tejútja vezérli a szemed 41

n° 19

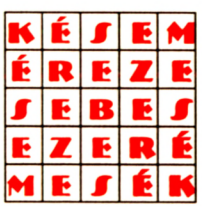

. 42
Majom tornázik minden harangban 43

n° 20

. 44
Madarakkal takarózom 45

n° 21

. 46
A repülőgépen aranyló kapu 47

n° 22

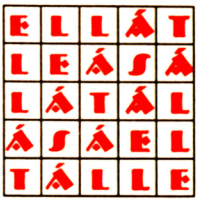

. 48
Zajtalanul fénylik a nap, ameddig a szem ellát 49

n° 23

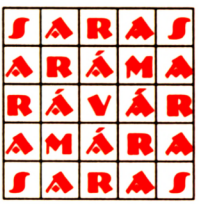

. 50
Ömlik fények fénye 51

n° 24

. 52
Deled mágneses erőterében 53

n° 25

. 54
Ajtóm fölött csillag, csillagos páravitorlák 55

Magyar Műhely Kiadó
Budapest, 2007
www.magyarmuhely.hu
ISBN 978-963-7596-61-2
Felelős szerkesztő: L. Simon László
Felelős kiadó: az alapítvány titkára
Nyomdai munkák: Mondat Kft., Budapest
Terjeszti a Ráció Kiadó
www.racio.hu

A képvers története az ókorig vezethető vissza. A rendkívül változatos barokk vizuális versformák (háromszög, rombusz, trapéz, kör, tojás, torony, oszlop, orgona, szív, horgony, oltár, kehely, rózsa, csiga, kerék, pajzs, balta stb.) mellett minduntalan visszatérő alakzat a latin verselés óta ismert kubus, azaz a versnégyzet, amelynek több variációja létezett, s még a 16. és 17. század fordulóján élt nagy zsoltárfordítónknak, Szenczi Molnár Albertnek is ismertek latin nyelvű kubusai. A költői játszadozás és a nyelvi fejtörőkészítők egyik kedvelt formájának tartják a kubusnál egyszerűbb betűnégyzetet, amely önmagában csak ritkán hordoz poétikai funkciót, de a nyelvi találékonyságra épít, hiszen olyan megfordítható szavakból (fregoli-, palindromszavak) négyzet alakban összeállított szócsoportról van szó, amely több irányból összeolvasva azonos szöveget ad. Ezzel még Arany János is kísérletezett, az ő szellemes betűnégyzetét választotta Papp Tibor a *25x25 – Bűvös négyzetek* című könyve mottójául.

Való igaz, hogy a *betű*négyzet poétikai értelemben nem azonos súlyú a *vers*négyzettel, ugyanakkor a József Attila-díjas író, költő, tipográfus Papp Tibor a most kézben tartott kötetével a magyar költészet legmagasabb dimenzióiba emelte a betűnégyzetet, illetve a vele való költői játékot. Könyvében 25 darab 25 betűből álló (5x5-ös) versnégyzetet közöl, s a bűvös négyzeteinek szavait, szókapcsolatait beépíti a mellettük olvasható versekbe. A félkövérrel kiemelt, a betűnégyzetekből származó szavak alkalmazását azonban nem érezzük erőltetettnek, öncélúnak, hanem éppen ellenkezőleg, ebben a versépítési módban Papp Tibor rendkívül gazdag költői eszköztárának, nyelvi-kötői leleményességének újabb ékes bizonyítékát fedezhetjük fel. Ráadásul a szerző úgy építi a betűnégyzetek *vendégszavai* köré a költeményeit, hogy azokban többször is utal a klasszikus és a középkori képversalkotó elődök poétikai eszközeire, például egyes művekben megjelenik az akrosztichon, a mezosztichon vagy a telesztichon.

Papp Tibor ezen könyvével három pilléren nyugvó erős hidat hozott létre. Az első pillér a régi képverskölők világát idézi meg, a második a kortárs avantgárd kísérletező alkotóiét, a harmadik pedig összeköttetést biztosít a hagyományos, lineáris olvasatot nyújtó verseket kedvelő olvasók felé, tehát ezt a könyvet azoknak is nyugodtan ajánlhatjuk, akik idegenkednek az experimentális lírától, de szívesen olvasnak szép, jól formált költeményeket.

Papp Tibor igazi homo ludensként ezzel a könyvével is játszani hív, alkotásra ösztönözve próbálja a vers születésének, a művészi teremtés folyamatába beemelni az olvasóit. Hiszem, hogy egyre több játszótársat talál.

L. Simon László

ISBN 978-963-7596-61-2

1950 Ft